Usnesení velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. 31 Cdo 2325/2008, ECLI:CZ:NS:2010:31.CDO.2325.2008.1

Číslo: 29/2011

Právní věta:

Byl-li exekuční titul vydán přede dnem vstupu Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 v platnost, tj. před 1. 3. 2002, nelze ustanovení článku 32 a následujících Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 použít.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 14.07.2010

Spisová značka: 31 Cdo 2325/2008

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Exekuce, Právo Evropské unie, Rozhodnutí cizích soudů, Výkon rozhodnutí cizozemského soudu

Předpisy: čl. 32 Nařízení (ES) č. 44/2004
čl. 66 odst. 1 Nařízení (ES) č. 44/2004

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

K r a j s k ý s o u d v Ostravě usnesením ze dne 19. 11. 2007 potvrdil (v pořadí druhé) usnesení O k r e s n í h o s o u d u ve Vsetíně – pobočky ve Valašském Meziříčí ze dne 17. 7. 2007, kterým byla podle vykonatelného rozhodnutí Okresního soudu ve Stuttgartu ze dne 11. 7. 1995, ve spojení s rozsudkem Zemského soudu v Heilbronnu ze dne 6. 6. 1997, nařízena exekuce pro vymožení pohledávky oprávněného ve výši 729 246 Kč a nákladů exekuce, jejímž provedením byl pověřen soudní exekutor JUDr. M. R., Exekutorský úřad Zlín.

Odvolací soud při svém rozhodnutí odkázal na právní názor vyjádřený v jeho předchozím zrušujícím usnesení ze dne 31. 8. 2006, podle kterého nelze v dané věci aplikovat Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále též jen „Nařízení"), neboť exekuční titul byl vydán před datem 1. 5. 2004, kdy vstoupila v platnost Smlouva o přistoupení České republiky a dalších zemí k Evropské unii, publikovaná jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 44/2004 Sb. m. s. Za nedůvodnou proto považoval odvolací námitku povinné o nutnosti použití tohoto Nařízení v dané věci a stejně tak i její návrh na přerušení řízení podle § 109 odst. 1 písm. d) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, za účelem podání žádosti k Soudnímu dvoru Evropských

společenství o vydání rozhodnutí o předběžné otázce, zda lze v dané věci Nařízení aplikovat či nikoliv. Shodně se soudem prvního stupně, který s ohledem na to, že mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo nebyla uzavřena dvoustranná mezinárodní smlouva, posoudil podmínky pro uznání a výkon exekučního titulu podle § 63 a následujících zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZMPS"), dovodil, že exekuční titul je materiálně vykonatelný, neboť není pochyb o tom, že povinná je ve vztahu k oprávněnému solidárním dlužníkem (Gesamtschuldner) a že nařízení exekuce nebrání výhrada veřejného pořádku [§ 64 písm. d) ZMPS]. K námitce povinné o formální nevykonatelnosti exekučního titulu z důvodu, že jí nebyl doručen rozsudek Zemského soudu v Heilbronnu ze dne 6. 6. 1997, odvolací soud uvedl, „že by mohla být úspěšná toliko tehdy, tvrdila-li by povinná současně, že takto nastalý nedostatek ...byl patrný již z těch dokladů, jež měl k dispozici soud prvního stupně při vydání napadeného usnesení". Dále krajský soud poukázal na to, že vzájemnost při uznávání a výkonu soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních je zaručena na základě Prohlášení Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 21. 8. 2001.

Proti tomuto rozhodnutí odvolacího soudu podala povinná dovolání, jehož přípustnost dovozuje z § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. ve spojení s § 238a odst. 1 písm. c), odst. 2 o. s. ř., a podává je z důvodu uvedeného v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., přičemž zásadní význam napadeného rozhodnutí po právní stránce spatřuje v tom, že odvolací soud řešil otázku „splnění předpokladů pro nařízení exekuce" a otázku „kdy je pro exekuci nutno aplikovat Nařízení rady ES č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech", v rozporu s ustálenou soudní praxí. S poukazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2007, sp. zn. 20 Cdo 1638/2006, a bývalého Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30. 12. 1971, sp. zn. 1 Cz 60/71 (evidenční č. ASPI 6190), odvolacímu soudu vytýká, že se přes její námitku odmítl zabývat zkoumáním řádného doručení exekučního titulu (rozsudku Zemského soudu v Heilbronnu ze dne 6. 6. 1997), což považuje za formalismus a porušení jejího práva na soudní ochranu, a že nedostatečně zkoumal i existenci konkrétních povinností uložených jí exekučními tituly, zejména z hlediska, zda se ve vztahu k ní jedná o závazek solidární či dílčí. Přitom krajský soud nevzal v úvahu, že o německém právu mělo být vedeno řádné dokazování, a to „především ve formě vyžádání osvědčení o cizím právu vydaného příslušným orgánem cizího státu, posudkem znalce anebo informací od Ministerstva spravedlnosti" (viz usnesení bývalého Nejvyššího soudu ČSFR, uveřejněné pod R 26/1987, str. 483). Dovolatelka nesouhlasí ani s názorem odvolacího soudu, že v daném případě nelze aplikovat Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000; v tomto ohledu s odkazem „na kapitolu VI, článek 66, bod 1, a na kapitolu II, oddíl 6, článek 22, bod 5 Nařízení" namítá, že v dané věci bylo řízení o nařízení exekuce zahájeno dne 12. 12. 2005, tedy v době, kdy „již na území České republiky i Spolkové republiky Německo" bylo toto Nařízení účinné, a mělo být proto použito, jak dovodila i ustálená judikatura Nejvyššího soudu, především usnesení tohoto soudu ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 25 Nd 55/2006, jež řešilo skutkově takřka totožný případ, a usnesení z téhož data sp. zn. 25 Nd 57/2006 (správně zřejmě sp. zn. 25 Nd 56/2006). Odvolací soud měl proto za účelem odstranění těchto rozporů v právních názorech řízení podle § 109 odst. 1 písm. d) o. s. ř. přerušit a věc předložit Soudnímu dvoru Evropských společenství k rozhodnutí o předběžné otázce. Navrhla, aby byla odložena vykonatelnost napadeného usnesení odvolacího soudu a aby toto rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 30. 6. 2009 (viz článek II, bod 12. části první zákona č. 7/2009 Sb.). Po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, účastnicí řízení, řádně zastoupenou advokátem, se nejprve zabýval tím, zda není namístě předložit žádost o rozhodnutí o předběžné

otázce časové působnosti Nařízení (článek 66 tohoto Nařízení) Soudnímu dvoru Evropské unie a za tím účelem řízení přerušit podle § 109 odst. 1 písm. d) o. s. ř., neboť Nejvyšší soud je v dané věci soudem, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva [článek 267 (bývalý článek 234 Smlouvy o ES, původně článek 177 SES) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU)].

Podle tohoto článku Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se a) výkladu Smluv, b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie. Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o této otázce. Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr Evropské unie.

Z hlediska povinnosti soudu členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, obrátit se na Soudní dvůr Evropské unie se žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce je klíčové rozhodnutí Soudního dvora v případu 283/81 CILFIT (1982), ECR 3415, v němž formuloval tři výjimky, kdy národní soudy posledního stupně tuto povinnost nemají, a to jestliže:

> 1) otázka komunitárního práva není významná (relevantní) pro řešení daného případu,
>
> 2) existuje ustálená judikatura Soudního dvora k dané otázce nebo rozsudek Soudního dvora týkající se v zásadě identické otázky (tzv. acte éclairé),
>
> 3) jediné správné použití práva Společenství je tak zřejmé, že nezůstává prostor pro jakoukoliv rozumnou pochybnost (tzv. acte clair). Přitom k tomu, aby soud členského státu mohl konstatovat, že výklad komunitárního práva je zjevný, musí a) porovnat jednotlivé jazykové verze textu, b) používat terminologie a právních pojmů komunitárního práva, c) vzít zřetel na odlišnosti interpretace komunitárního práva, d) být přesvědčen, že jeho výklad je stejně zjevný soudům ostatních členských států a Soudnímu dvoru EU.

V dané věci je otázka výkladu příslušného ustanovení komunitárního práva, konkrétně článku 66 Nařízení Rady (ES) č. 44/2001, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, významná. Protože Soudní dvůr tuto otázkou dosud neřešil (a o tzv. acte éclairé se tudíž nejedná), zbývá posoudit, zda jde o tzv. acte clair, a to zejména s ohledem na skutečnost, že na danou problematiku existují dva odlišné názory Nejvyššího soudu. V usnesení ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 25 Nd 56/2006, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že bylo-li řízení o nařízení exekuce podle rozsudku Krajského soudu v Košicích ze dne 7. 5. 1998, č. j. 14 Co 404/97 – 27, zahájeno dne 29. 11. 2004, tedy v době, kdy již na území České republiky i Slovenské republiky bylo účinné Nařízení Rady (ES) č. 44/2001, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, je třeba podle něj postupovat, i když exekuční titul byl vydán před datem 1. 5. 2004. Naproti tomu v usnesení ze dne 18. 4. 2007, sp. zn. 20 Cdo 710/2006, Nejvyšší soud dovodil, že pojmem „řízení“ (užitým v článku 66 Nařízení) není míněno pouze řízení vykonávací, nýbrž i řízení, v němž je exekuční titul vydán, tedy řízení nalézací; o tom svědčí dikce článku 66 odst. 2 Nařízení, podle něhož se za určitých [pod písmeny a) a b) vyjmenovaných] podmínek uznají a vykonají podle kapitoly III i rozhodnutí vydaná v řízeních zahájených v členském státě původu přede dnem vstupu tohoto Nařízení v platnost, avšak jen ta, která byla vydána po tomto dni, tj. po 1. 3. 2002 (resp. v daném případě po 1. 5. 2004, kdy Česká republika a Slovenská republika vstoupily do Evropské Unie).

Podle bodu 2) úvodních ustanovení citovaného Nařízení určité rozdíly mezi vnitrostátními pravidly

pro určení příslušnosti a pro uznávání rozhodnutí ztěžují řádné fungování vnitřního trhu. Je třeba přijmout předpisy, které umožní sjednotit pravidla pro určení příslušnosti v občanských a obchodních věcech v mezinárodním ohledu a zjednodušit formality s ohledem na rychlé a jednoduché uznávání a výkon rozhodnutí členskými státy, pro které je toto nařízení závazné.

Z článku 35 odst. 3 Nařízení vyplývá, že uznávání soudních rozhodnutí podle tohoto Nařízení je založeno na zásadě, že v dožádaném státě nesmí být přezkoumávána příslušnost soudu státu původu [doslovně tento odstavec článku 35 Nařízení zní: „Aniž je dotčen odstavec 1, nesmí být příslušnost soudu členského státu původu přezkoumávána. Hledisko veřejného pořádku uvedené v čl. 34 bodě 1) nelze uplatnit v případě pravidel pro určení příslušnosti.“]. Toto pravidlo je ospravedlněno tím, že soud státu původu založil svoji příslušnost na pravidlech uvedených v kapitole II Nařízení, která poskytují dostatečnou ochranu právům žalovaného.

Podle článku 66 odst. 1 Nařízení se toto nařízení vztahuje pouze na řízení zahájená a veřejné listiny vypracované po vstupu tohoto nařízení v platnost.

Podle odstavce 2 téhož článku pokud však bylo řízení zahájeno v členském státě původu přede dnem vstupu tohoto nařízení v platnost, rozhodnutí, která byla vydána po tomto dni, se uznají podle kapitoly III a) pokud bylo řízení zahájeno v členském státě původu až poté, co Bruselská nebo Luganská úmluva vstoupila v platnost jak v členském státě původu, tak i v dožádaném členském státě; b) ve všech dalších případech za předpokladu, že soud byl příslušný podle pravidel, která se shodují s pravidly pro určení příslušnosti obsaženými v kapitole II nebo v dohodě uzavřené mezi členským státem původu a dožádaným členským státem, která byla platná v době zahájení řízení.

S ohledem na uvedené lze proto rozhodnutí uznat v režimu Nařízení z hlediska jeho časové působnosti jen tehdy, byla-li mezi státem původu a státem dožádaným sjednocena pravidla pro určení mezinárodní soudní příslušnosti. Z tohoto důvodu lze v souladu s článkem 66 odst. 1 Nařízení toto Nařízení aplikovat pouze na řízení (nalézací) zahájená a veřejné listiny vyhotovené po vstupu tohoto Nařízení v platnost (srovnej rovněž anglické znění citovaného článku: „This Regulation shall apply only to legal proceedings instituted and to documents formally drawn up or registered as autentic istruments after the entry into force thereof“.). V článku 66 odst. 2 Nařízení jsou formulovány jen dvě výjimky uvedené pod písmeny a) a b), které se uplatní pouze tehdy, bylo-li řízení zahájeno v členském státě původu přede dnem tohoto Nařízení v platnost a rozhodnutí bylo vydáno po tomto dni. Pouze v této situaci lze rozhodnutí uznat a vykonat podle kapitoly III Nařízení. Rozhodnutí však musí být vždy vydáno po vstupu Nařízení v platnost (to je v původních členských státech Evropské unie po 1. 3. 2002).

Nejvyšší soud proto dospěl k závěru, že výklad a správná aplikace článku 66 Nařízení jsou naprosto zjevné (jde tedy o tzv. acte clair) a že názor obsažený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 25 Nd 56/2006, nelze z tohoto článku dovodit, respektive že tento názor je s tímto článkem v rozporu. Z tohoto důvodu věc nepředložil Soudnímu dvoru Evropské unie k rozhodnutí o předběžné otázce.

Dále se Nejvyšší soud zabýval přípustností dovolání povinné.

Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Podle § 238a odst. 1 písm. c) o. s. ř. dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí. Podle § 238a odst. 2 o. s. ř. ustanovení § 237 odst. 1 a 3 platí obdobně.

Podle § 237 odst. 1 o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [písm. a/], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, který soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [písm. b)], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [písm. c)].

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

V posuzované věci povinná dovoláním napadá usnesení odvolacího soudu, kterým bylo usnesení soudu prvního stupně ve věci samé potvrzeno, a nejedná se o případ přípustnosti dovolání podle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. Zbývá proto posoudit přípustnost dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Dovolání je podle tohoto ustanovení přípustné jen tehdy, jde-li o řešení právních otázek (jiné otázky, zejména posouzení správnosti nebo úplnosti skutkových zjištění přípustnost dovolání nezakládají) a současně se musí jednat o právní otázku zásadního významu. Právním posouzením je činnost soudu, při níž aplikuje konkrétní právní normu na zjištěný skutkový stav, tedy dovozuje ze skutkového zjištění, jaká mají účastníci podle příslušného právního předpisu práva a povinnosti.

Odvolací soud řešil v posuzovaném případě právní otázku, zda při nařízení exekuce rozhodnutí Okresního soudu ve Stuttgartu ze dne 11. 7. 1995 (ve spojení s rozsudkem Zemského soudu v Heilbronnu ze dne 6. 6. 1997), tedy exekučního titulu vydaného před datem 1. 5. 2004, kdy vstoupila v platnost Smlouva o přistoupení České republiky a dalších zemí k Evropské unii, publikovaná jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 44/2004 Sb. m. s., lze aplikovat Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Vzhledem k tomu, že tato otázka je dovolacím soudem řešena rozdílně, a protože její posouzení bylo pro rozhodnutí odvolacího soudu v projednávané věci významné (určující), představuje napadené usnesení odvolacího soudu v tomto ohledu rozhodnutí, které má po právní stránce zásadní význam ve smyslu § 237 odst. 3 o. s. ř. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolání proti usnesení odvolacího soudu je pro řešení této otázky přípustné podle § 238 odst. 1 písm. c), odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Jak již bylo naznačeno shora, senát 20 Cdo se hodlá odchýlit od právního názoru, který Nejvyšší soud vyslovil v usnesení ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 25 Nd 56/2006; proto věc předložil k rozhodnutí velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (§ 20 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů). Po přezkoumání usnesení odvolacího soudu ve smyslu § 242 o. s. ř. dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání není důvodné.

Z úřední povinnosti přihlíží dovolací soud k vadám vyjmenovaným v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; jinak je vázán uplatněným dovolacím důvodem – v daném případě důvodem podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. – včetně toho, jak jej dovolatelka obsahově vymezila (§ 242 odst. 3 o. s. ř.).

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. může spočívat v tom, že odvolací soud posoudil věc podle právní normy (nejen hmotného práva, ale i práva procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

V souzené věci jde o exekuci rozhodnutí vydaného dne 11. 7. 1995 (ve spojení s rozhodnutím ze dne

6. 6. 1997), tedy před vstupem tohoto Nařízení v platnost i před vstupem České republiky do Evropské Unie [srov. též již citované usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2007, sp. zn. 20 Cdo 710/2006, které bylo uveřejněno v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu pod č. C 5018 s touto právní větou: „Řízením zahájeným … po vstupu tohoto nařízení v platnost“ ve smyslu článku 66 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, se rozumí řízení, v němž bylo vydáno vykonávané rozhodnutí (řízení nalézací)].

Jelikož tedy exekuční titul byl v dané věci vydán dne 11. 7. 1995 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 6. 6. 1997), tedy přede dnem vstupu Nařízení v platnost (1. 3. 2002), a kromě toho též před přistoupením České republiky k Evropské unii, nelze ustanovení článku 32 a následujících Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 na ni použít, jak odvolací soud v napadeném usnesení správně dovodil. Výtka dovolatelky, že krajský soud měl řízení podle § 109 odst. 1 písm. d) o. s. ř. přerušit a věc předložit Soudnímu dvoru k rozhodnutí o předběžné otázce ohledně výkladu a aplikace článku 66 Nařízení, není důvodná, neboť podle citovaného článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (bývalý článek 234 SEU) tento soud nebyl soudem, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, a tuto povinnost tudíž neměl.

Vzhledem k tomu, že mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo nebyla uzavřena dvoustranná mezinárodní smlouva, která by danou věc řešila, je třeba podmínky pro uznání a výkon exekučního titulu posoudit podle § 63 a následujících zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZMPS“), z nichž odvolací soud při svém rozhodnutí správně vycházel. Se zřetelem k § 48 ZMPS je třeba postupovat podle právních předpisů České republiky, tedy podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekutorské činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“).

Podle § 1 ZMPS účel tohoto zákona je stanovit, kterým právním řádem se řídí občanskoprávní, rodinné, pracovní a jiné podobné vztahy s mezinárodním prvkem, upravit právní postavení cizinců, jakož i stanovit postup československých (českých) justičních orgánů při úpravě těchto vztahů a rozhodování o nich a tím napomáhat mezinárodní spolupráci.

Podle § 63 ZMPS rozhodnutí justičních orgánů cizího státu ve věcech uvedených v § 1, stejně jako cizí soudní smíry a cizí notářské listiny v těchto věcech (dále jen „cizí rozhodnutí“) mají v Československé socialistické republice (resp. v České republice) účinnost, jestliže nabyla podle potvrzení příslušného cizího orgánu právní moc a byla-li uznána československými (resp. českými) orgány.

Podle § 64 ZMPS cizí rozhodnutí nelze uznat ani vykonat, jestliže: a) uznání brání výlučně pravomoc orgánů československých (resp. českých) nebo jestliže by řízení nemohlo být provedeno u žádného orgánu cizího státu, kdyby se ustanovení o příslušnosti československých (českých) soudů použila na posouzení pravomoci cizozemského orgánu; b) o témže právním poměru bylo československým (českým) orgánem vydáno pravomocné rozhodnutí nebo bylo-li v Československé socialistické republice (České republice) uznáno pravomocné rozhodnutí orgánu třetího státu; c) účastníku řízení, vůči němuž má být rozhodnutí uznáno, byla odňata postupem cizího orgánu možnost řádně se účastnit řízení, zejména nebylo-li mu doručeno do vlastních rukou předvolání nebo návrh na zahájení řízení, nebo nebyl-li odpůrci návrh na zahájení řízení doručen do vlastních rukou; d) uznání by se příčilo československému (českému) veřejnému pořádku; e) není zaručena vzájemnost; vzájemnost se nevyžaduje, nesměřuje-li cizí rozhodnutí proti československému (českému) občanu nebo právnické osobě.

Podle § 65 ZMPS uznání cizího rozhodnutí v majetkových věcech se nevyslovuje zvláštním výrokem.

Cizí rozhodnutí je uznáno tím, že československý (český) orgán k němu přihlédne, jako by šlo o rozhodnutí československého (českého) orgánu.

Podle § 66 ZMPS za podmínek § 63 a § 64 lze cizí rozhodnutí o majetkových právech v Československé socialistické republice (České republice) vykonat, bude-li nařízen jeho výkon československým (českým) soudem; nařízení výkonu je třeba vždy odůvodnit.

Podle § 40 odst. 1 písm. a) exekučního řádu exekučním titulem je vykonatelné rozhodnutí soudu, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek.

Podle § 44 odst. 2, věty první, exekučního řádu, ve znění účinném do 31. 10. 2009, soud usnesením nařídí exekuci a jejím provedením pověří exekutora do patnácti dnů, jestliže jsou splněny všechny zákonem stanovené předpoklady pro nařízení exekuce, jinak návrh zamítne.

V posuzované věci bylo zjištěno, že vykonatelným rozhodnutím Okresního soudu ve Stuttgartu ze dne 11. 7. 1995 byla povinné uložena povinnost zaplatit spolu s K. Z. oprávněné částku 50 327,50 DEM, která představuje částku 729 246 Kč [viz čl. 1 úředního sdělení České národní banky ze dne 29. 12. 2000 o přepočítacích koeficientech, kterými je zafixován trvalý vztah mezi jednotnou evropskou měnou („euro“) a jeho denominacemi]. Podle písemného potvrzení o vykonatelnosti rozhodnutí ze dne 28. 9. 2005, vydaného soudním tajemníkem Okresního soudu ve Stuttgartu, „bylo vykonávací rozhodnutí povinné řádně doručeno dne 18. 1. 1996, v jednoměsíční lhůtě na podání odporu ode dne doručení vykonávacího rozhodnutí odpůrkyně nepodala odpor, vykonávací rozhodnutí je proto podle německého práva vykonatelné a právoplatné“. Dále z obsahu spisu vyplývá, že dne 6. 6. 1997 vydal Zemský soud v Heilbronnu druhý a konečný rozsudek pro zmeškání ve věci oprávněné proti povinné a K. Z. (manželu povinné), jímž odpor žalované (povinné) proti vykonatelnému rozhodnutí Okresního soudu Stuttgart ze dne 11. 7. 1995 zamítl, a dále rozhodl, že žalovaní nesou další náklady řízení sporu jako společní dlužníci a že rozsudek je předběžně vykonatelný.

Z uvedeného vyplývá, že exekučním titulem [§ 40 odst. 1 písm. a) exekučního řádu] je v dané věci rozhodnutí Okresního soudu ve Stuttgartu ze dne 11. 7. 1995, které je vykonatelné bez ohledu na konečný rozsudek pro zmeškání vydaný Zemským soudem v Heilbronnu ze dne 6. 6. 1997. Protože toto rozhodnutí německého soudu je podle písemného potvrzení o vykonatelnosti rozhodnutí ze dne 28. 9. 2005 pravomocné a vykonatelné (§ 63 ZMPS) a protože toto cizí rozhodnutí lze vzhledem k účinkům jím sledovaným pokládat za rozhodnutí, které je i v souladu s právním řádem České republiky, a jeho výkonu nebrání žádná z překážek uvedených v § 64 ZMPS, jelikož v řízení bylo z prohlášení Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 21. 8. 2001 zjištěno, že ze strany Spolkové republiky Německo je zajištěna vzájemnost při uznávání a výkonu soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních, byly předpoklady pro nařízení exekuce podle § 44 odst. 2 exekučního řádu, ve znění účinném do 31. 10. 2009, splněny.

Námitka dovolatelky, že „z exekučního titulu nevyplývá, zda povinnost zaplatit vymáhanou pohledávku byla dlužníkům (povinné a jejímu manželovi) uložena společně a nerozdílně nebo zda jde o povinnost dílčí“, není způsobilá přípustnost dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. ve spojení s § 238a odst. 1 písm. c), odst. 2 o. s. ř. založit, neboť nejde o otázku, která má po právní stránce zásadní význam. Z exekučního titulu se totiž jednoznačně podává, že jím povinné byla uložena povinnost zaplatit oprávněné částku 50 327,50 DEM spolu s K. Z. (v německém jazyce viz slovní spojení „…Gesamtschuldner in Anspruch genommen mit: K. Z.“, a jde tedy o závazek solidární. Výtka dovolateky, že odvolací soud „nevzal v úvahu, že o německém právu mělo být vedeno řádné dokazování, a to „především ve formě vyžádání osvědčení o cizím právu vydaného příslušným orgánem cizího státu, posudkem znalce anebo informací od Ministerstva spravedlnosti“, je tudíž nesprávná.

Je-li v dané věci exekučním titulem vykonatelné rozhodnutí Okresního soudu ve Stuttgartu ze dne 11. 7. 1995, nelze odvolacímu soudu důvodně vytýkat, že se nezabýval tím, zda rozsudek pro zmeškání, vydaný dne 6. 6. 1997 Zemským soudem v Heilbronnu, byl povinné řádně doručen, neboť tato okolnost nemá pro posouzení dané věci žádný význam; k porušení práva dovolatelky na soudní ochranu ze strany odvolacího soudu tudíž nedošlo.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. správné a protože vady řízení uvedené v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i jiné vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, k nimž dovolací soud přihlíží z úřední povinnosti, nebyly dovolacím soudem zjištěny, Nejvyšší soud dovolání povinné zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem, o. s. ř.).